

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 40/2023-56

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Andrejom Garom, advokátom, Štefánikova 14, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní sp. zn. 52Cpr/2/2016 a proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 5CoPr/5/2021 (pôvodne sp. zn. 5CoPr/11/2017) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 5CoPr/5/2021 (pôvodne sp. zn. 5CoPr/11/2017) **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **2 000 eur**, ktoré **je** Krajský súd v Bratislave **povinný** vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
3. Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **493,10 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 30. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 52Cpr/2/2016 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní sp. zn. 5CoPr/5/2021. Sťažovateľ navrhuje prikázať okresnému súdu aj krajskému súdu konať v napadnutých konaniach bez zbytočných prietahov. Požaduje tiež finančné zadostučinenie od okresného súdu 5 000 eur a od krajského súdu 6 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Skutkové východiská

2. Napadnuté konanie je vedené na okresnom súde od 9. mája 2016 na základe žaloby sťažovateľa o určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru výpoveďou a o náhradu mzdy. Okresný súd medzitimným rozsudkom z 9. júna 2017 určil výpoveď za neplatnú a vyslovil, že štátnozamestnanecký pomer sťažovateľa trvá.

3. Proti medzitimnému rozsudku podal žalovaný (Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky) odvolanie a okresný súd predložil vec krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní 20. septembra 2017. Krajský súd rozsudkom č. k. 5CoPr/11/2017-407 z 20. novembra 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) medzitimny rozsudok okresného súdu potvrdil. Spis bol okresnému súdu vrátený 6. februára 2019.

4. Okresnému súdu bolo 12. apríla 2019 doručené dovolanie žalovaného proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu, v nadväznosti na čo okresný súd predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 29. mája 2019. Najvyšší súd 5. novembra 2019 vec vrátil okresnému súdu bez rozhodnutia o dovolaní z dôvodu potreby predloženia originálu plnomocenstva žalovaného. Vec bola po odstránení predmetného nedostatku opätovne predložená najvyššiemu súdu 28. novembra 2019. Najvyšší súd rozsudkom č. k. 2Cdo/288/2019 z 27. januára 2021 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) zrušil potvrdzujúci rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd uzavrel, že krajský súd nespĺnil povinnosť vyplývajúcu z § 382 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

5. Po rozhodnutí najvyššieho súdu bola vec predložená okresným súdom krajskému súdu 6. mája 2021. Krajský súd o odvolaní žalovaného proti medzitimnému rozsudku okresného súdu opätovne rozhodol uznesením č. k. 5CoPr/5/2021-812 z 22. novembra 2022 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) tak, že medzitimny rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Vec sa od 19. januára 2023 nachádza na okresnom súde, konanie dosiaľ nie je právoplatne skončené.

III.

Argumentácia sťažovateľa

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že okresný súd a krajský súd nekonajú plynulo, sústredene a efektívne. Napadnuté konanie prebieha na základe žaloby doručenej okresnému súdu 9. mája 2016, ktorou sa sťažovateľ (zamestnanec) domáha určenia neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru výpoveďou a náhrady mzdy. Po šesť a pol roka trvajúcim pracovnoprávnym spore sa aktuálne vec v dôsledku postupu krajského súdu dostáva opäť na úplný začiatok (krajský súd po dovolacom konaní pri opätovnom rozhodovaní o odvolaní žalovaného zrušil medzitýmny rozsudok okresného súdu z 9. júna 2017, ktorým bola výpoveď daná sťažovateľovi určená za neplatnú, a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie), keď sťažovateľ od roku 2016 nemá rozhodnuté ani len o tom, či je výpoveď platná. Pracovnoprávne spory spadajú do kategórie vecí s osobitnou rýchlosťou konania, ktoré sa majú vybavovať prednostne. Sťažovateľ k vzniku zbytočných prietahov svojím konaním neprispel.

IV.

Vyjadrenie okresného súdu, krajského súdu a replika sťažovateľa

IV.1. Vyjadrenie okresného súdu:

7. Okresný súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že rozhodovanie o neplatnosti skončenia pracovného pomeru a o nárokoch na náhradu mzdy predstavuje špecifické spory s ochranou slabšej strany. V konkrétnej veci nejde o bežnú, jednoduchú vec, o čom svedčí aj skutočnosť, že zákonná sudkyňa považovala za účelné rozhodnúť najskôr len o základe uplatneného nároku medzitýmny rozsudkom. Okresný súd postupoval plynulo, efektívne a bez prietahov. Spis bol od predloženia krajskému súdu 20. septembra 2017 mimo dispozície okresného súdu, ktorý tak nemohol ovplyvniť dĺžku konania. Vydanie medzitýmneho rozsudku nemožno hodnotiť ako neefektívnu činnosť, pretože tento bol krajským súdom potvrdený a nebol zrušený ani najvyšším súdom.

IV.2. Vyjadrenie krajského súdu:

8. Podľa krajského súdu sa vo veci konalo bez prietahov, a to i s ohľadom na počet vecí u sudcu spravodajcu v čase nápadu veci sťažovateľa, práceneschopnosť a karanténu sudcu spravodajcu. Spor je skutkovo zložitý, a to predovšetkým v otázke účelovosti organizačnej zmeny, v dôsledku ktorej mala sťažovateľovi *ex lege* zaniknúť funkcia vedúceho štátneho zamestnanca. K tejto otázke okresný súd neprijal žiadne závery. S ohľadom na záver najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľ nemohol argumentovať k otázke nadbytočnosti, krajský súd poskytol žalovanému a následne i sťažovateľovi priestor vyjadriť sa k tejto otázke. Problematickým bolo samotné chápanie záverov najvyššieho súdu stranami sporu. Krajský súd vnímal tiež istú diskrepanciu medzi preňho záväznými závermi najvyššieho súdu a súčasne medzi odvolacími dôvodmi (reagujúcimi, prirodzene, na závery okresného súdu), ktorými je krajský súd rovnako viazaný. Postup, keď krajský súd zrušil skôr potvrdený medzitýmny rozsudok okresného súdu, nemožno označiť za nevídaný, súvisí so zjednodušením postupu okresného súdu pri odôvodnení medzitýmneho rozsudku, keď okresný súd napriek vykonávanému dokazovaniu k otázke účelovosti organizačnej zmeny k tejto, pre odvolací súd rozhodujúcej otázke, ktorá môže zásadne odôvodňovať vecnú

opodstatnenosť žaloby, neprijal žiadne závery. Existenčný význam sporu s ohľadom na výkon funkcie je u sťažovateľa otázný.

IV.3. Replika sťažovateľa:

9. Sťažovateľ sa viac ako 7 rokov nevie domôcť spravodlivosti, stále nemá v rukách ani len rozhodnutie okresného súdu. Pokiaľ krajský súd vo vyjadrení poukazuje na dlhodobú práceneschopnosť sudcu spravodajcu, karanténu vôli ochoreniu COVID-19, bolo zodpovednosťou predsedu súdu zvoliť postup v danom prípade tak, aby nebol odňatý prístup k súdu a spravodlivosti. Pandémia nemôže byť univerzálnym dôvodom na nekonanie súdov. Spis sa od 19. januára 2023 nachádza na okresnom súde, dosiaľ nebol uskutočnený žiaden úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci. Od 1. júna 2023 dochádza k účinnosti reformy súdnej mapy. Sťažovateľ je tak naďalej na dobu neurčitú vystavený právnej neistote bez reálnej vyhliadky, kedy bude jeho vec skončená. Dôvody, ktorými sa krajský súd snaží preniesť zodpovednosť za svoje nekonanie na sťažovateľa, odmieta. Súd ignoroval základné princípy sporového konania – najmä koncentráciu konania a konanie s ochranou slabšej strany – zamestnanca. Zo strany krajského súdu došlo namiesto vyvažovania nerovnovážneho postavenia v prospech zamestnanca k ešte výraznejšiemu posilneniu silnejšej strany – zamestnávateľa. Krajský súd navyše sám uvádza, že žalovaný s novou argumentáciou prišiel až v dovolacom konaní. Táto mu teda mala byť odmietnutá a nemala byť dôvodom na vrátenie veci okresnému súdu a opakovanie celého dokazovania. Krajský súd si absolútne nesprávne vyložil rozsudok najvyššieho súdu. Sťažovateľ bol počas celého odvolacieho konania zo strany krajského súdu vystavený spochybňovaniu svojej osoby, bagatelizovaniu významu veci pre sťažovateľa a navádzaný na to, aby od žaloby upustil „lebo súdu je údajne zrejmé, že sa do zamestnania už nechce naozaj vrátiť a prácu aktuálne má“, čo nie je pravdou.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

12. Zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou orgánu verejnej moci, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, t. j. takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty strán konania (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

14. Rozhodovanie v pracovnoprávných sporoch patrí do bežnej agendy okresného súdu. Vec vykazuje vyššiu mieru skutkovej zložitosti (potreba uskutočniť výsluch viacerých svedkov, rozsiahlejšie dokazovanie). V súlade s judikatúrou ESLP s ohľadom na predmet napadnutého konania ide o vec zaradujúcu sa medzi tzv. privilegované typy konania (pracovnoprávny spor), ktorá si vo všeobecnosti vyžaduje postup súdu s osobitnou starostlivosťou.

15. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v priebehu konania k zbytočným priet'ahom.

16. Pokiaľ ide o samotný postup okresného súdu, ústavný súd v ňom nezistil dlhšie obdobia nečinnosti. Okresný súd vykonával procesné úkony priebežne a vyhlásil medzitýmny rozsudok po roku od podania žaloby. Ani v ďalšom postupe okresného súdu pri uskutočňovaní procesných úkonov v súvislosti s opravnými prostriedkami žalovaného (odvolanie, dovolanie) nemožno identifikovať nečinnosť či neefektívnosť, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako zbytočné priet'ahy relevantné z pohľadu referenčných subjektívnych práv sťažovateľa.

17. Okresný súd v medzitýmnom rozsudku dospel k záveru o neplatnosti výpovede danej sťažovateľovi, a to z dôvodu nesplnenia dvoch hmotnoprávných podmienok: (i) riadneho prerokovania výpovede odborovou organizáciou a (ii) ponukovej povinnosti žalovaného ako zamestnávateľa. Vzhľadom na uvedené sa už otázkou účelovosti organizačnej zmeny nezaoberal, pričom uviedol, že efektivitu organizačnej zmeny súd ani nie je oprávnený posudzovať.

18. Krajský súd vo svojom rozsudku poukázal na skutočnosť, že v súvislosti s tvrdenou účelovosťou organizačnej zmeny a zrušenia odboru okresný súd vypočul svedkov. Vychádzajúc z výpovede svedka i listinných dôkazov sa krajský súd stotožnil so sťažovateľovým názorom o účelovosti organizačnej zmeny i zrušenia odboru. Sťažovateľovi potom funkcia vedúceho zamestnanca zrušením odboru podľa § 38 ods. 1 písm. a) zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe“) nezankla, v dôsledku čoho neboli splnené predpoklady pre výpoveď podľa § 47 písm. c) zákona o štátnej službe. Z uvedených dôvodov medzitýmny rozsudok okresného súdu potvrdil.

19. Najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní žalovaného svojím rozsudkom konštatoval, že krajský súd na rozdiel od okresného súdu posudzoval účelovosť organizačnej zmeny žalovaného, na ktorej postavil aj svoje rozhodnutie. Zo strany krajského súdu tak došlo k posúdeniu sporu podľa iného zákonného ustanovenia, ktoré bolo pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Krajský súd však nesplnil

povinnosť vyplývajúcu z § 382 CSP, a preto jeho procesným postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP.

20. Krajský súd následne pri opätovnom rozhodovaní o odvolaní žalovaného proti medzitýmnemu rozsudku vo svojom uznesení uviedol, že sa nestotožnil so záverom o neplatnosti výpovede z dôvodov vymedzených okresným súdom (nesplnenie podmienky prerokovania výpovede odborovou organizáciou a ponukovej povinnosti). Zotrval na stanovisku, že pre posúdenie vecnej opodstatnenosti žaloby je rozhodujúce zaoberať sa otázkou účelovosti organizačnej zmeny, ktorú sťažovateľ kontinuálne namietal od začatia sporu a ku ktorej okresný súd vykonal rozsiahle dokazovanie. Krajský súd sa nestotožnil s obranou žalovaného uplatnenou až v dovolacom konaní, že skúmanie účelovosti organizačnej zmeny v štátnozamestnaneckých vzťahoch neprichádza do úvahy. Keďže okresný súd dokazovanie k rozhodujúcej otázke vykonal, ale ho nijako nevyhodnotil, krajský súd pristúpil k zrušeniu medzitýmneho rozsudku okresného súdu s poukazom na § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP a uložil okresnému súdu vykonané dokazovanie vyhodnotiť, prípadne doplniť v zmysle návrhu strán sporu tak, aby boli celkom jasne formulované jeho skutkové závery.

21. Ústavný súd konštatuje, že uznesenie krajského súdu (ako aj jemu predchádzajúci rozsudok krajského súdu zrušený najvyšším súdom) vychádza z právneho názoru, podľa ktorého rozhodujúcou otázkou pre posúdenie dôvodnosti žaloby bolo posúdenie účelovosti organizačnej zmeny, nie otázka ponukovej povinnosti a prerokovania výpovede odborovou organizáciou, na ktorých zodpovedaní založil svoje rozhodnutie okresný súd. Medzitýmny rozsudok okresného súdu (resp. konanie, ktoré mu predchádzalo) teda netrpel vadou rýdzo procesného charakteru. Za daného stavu postup okresného súdu, ktorý vyústil do vyhlásenia medzitýmneho rozsudku, nemožno bez ďalšieho posúdiť ako zjavne neefektívnu činnosť okresného súdu.

22. Ďalej ústavný súd uvádza, že 8. februára 2023 vyzval okresný súd na vyjadrenie sa k ústavnej sťažnosti a predloženie spisu. V rovnaký deň bol na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti vyzvaný aj krajský súd. Vyjadrenie okresného súdu bolo ústavnému súdu doručené 1. marca 2023 a spis okresného súdu bol ústavnému súdu predložený 7. marca 2023. Následne sa ústavný súd oboznámil s obsahom spisu okresného súdu. Krajský súd podaním z 13. marca 2023 požiadal ústavný súd o predloženie spisu okresného súdu na účel zaujatia stanoviska k ústavnej sťažnosti. Ústavný súd preto spis okresného súdu zaslal krajskému súdu 21. marca 2023. Vyjadrenie krajského súdu k ústavnej sťažnosti bolo ústavnému súdu doručené 27. apríla 2023. Pokiaľ teda sťažovateľ namieta, že spis sa od 19. januára 2023 nachádza na okresnom súde, ktorý dosiaľ neuskutočnil žiadny úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci, túto okolnosť nemožno okresnému súdu pričítať na ťarchu, keďže v období od februára 2023 do apríla 2023 bolo potrebné uskutočniť úkony súvisiace s konaním pred ústavným súdom o ústavnej sťažnosti sťažovateľa podanej v decembri 2022.

23. Po preskúmaní obsahu spisu okresného súdu ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu v napadnutom konaní nie je poznačený prietrahmi, ktoré je možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto ústavný súd ústavnej sťažnosti v tejto časti nevyhoviel. Keďže možnosť uloženia príkazu konať vo veci a priznania finančného zadosťučinenia je viazaná na vyslovenie porušenia práva (čl. 127 ods. 2 druhá veta, čl. 127 ods. 3 ústavy), ústavný súd neuložil okresnému súdu príkaz konať v napadnutom konaní bez zbytočných

priťahov a nevyhovel žiadosti o priznanie finančného zadost'učinenia vo vzťahu k okresnému súdu.

24. Pokiaľ ide o postup krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že ak vo viacerých konaniach (formálne označených inými spisovými značkami) ide o rozhodovanie stále o tom istom odvolaní strany sporu proti tomu istému rozsudku prvoinštančného súdu, je, vychádzajúc z ústavným súdom konštantne presadzovanej materiálnej ochrany ústavnosti, nutné hodnotiť tieto (formálne viaceré) konania materiálne ako to isté konanie, pričom aj EŠLP posudzuje konanie ako jeden celok, a prístup, pri ktorom sa neposudzuje konanie ako jeden celok, resp. sa neposudzuje celková dĺžka konania, považuje EŠLP za príliš formalistický, ktorý nie je v súlade so zárukami čl. 6 ods. 1 dohovoru (porov. III. ÚS 694/2016, č. 22/2017, ZNaU).

25. Po predložení veci okresným súdom krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovaného proti medzitémnému rozsudku prebiehalo konanie na krajskom súde pod sp. zn. 5CoPr/11/2017. Následne po zrušení rozsudku krajského súdu najvyšším súdom odvolacie konanie o odvolaní žalovaného proti medzitémnému rozsudku okresného súdu ďalej prebiehalo na krajskom súde pod sp. zn. 5CoPr/5/2021. Konanie krajského súdu sp. zn. 5CoPr/5/2021 teda predstavuje pokračovanie v tom istom odvolacom konaní, len pôvodne formálne vedenom pod inou spisovou značkou (5CoPr/11/2017), a preto aj pri posudzovaní dôvodnosti ústavnej sťažnosti je na tieto konania pred krajským súdom potrebné nazerať ako na jeden celok.

26. Ústavný súd dospel k záveru, že konanie pred krajským súdom je poznačené neefektívnou činnosťou. Ako neefektívnu činnosť možno označiť vydanie rozsudku krajského súdu, ktorý bol na základe dovolania žalovaného najvyšším súdom zrušený z dôvodu existencie vady konania podľa § 420 písm. f) CSP, keď krajský súd pred rozhodnutím o odvolaní proti medzitémnému rozsudku nesplnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 382 CSP a svoje rozhodnutie založil na iných právnych záveroch než okresný súd. V dôsledku popísaného konania krajského súdu došlo k predĺženiu napadnutého konania, krajský súd musel opätovne rozhodovať o odvolaní proti medzitémnému rozsudku. Ústavný súd tiež dodáva, že časový úsek od predloženia veci krajskému súdu na opätovné rozhodnutie o odvolaní po vydanie uznesenia krajského súdu (6. máj 2021 – 22. november 2022) nie je optimálny, a to s ohľadom na celkovú dĺžku konania, skutočnosť, že vec sa na krajskom súde nachádzala už druhýkrát, pričom krajský súd po zrušení jeho potvrdzujúceho rozsudku najvyšším súdom poskytol stranám sporu značný priestor na vyjadrenie, vo veci dvakrát uskutočnil pojednávanie (15. marca 2022, 22. novembra 2022), avšak napokon medzitémny rozsudok okresného súdu zrušil.

27. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že postup krajského súdu v napadnutom konaní je poznačený priťahmi, ktoré je možné kvalifikovať ako zbytočné priťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

28. Keďže vec sťažovateľa v čase rozhodovania ústavného súdu nie je v dispozícii krajského súdu (po vydaní uznesenia krajského súdu bola vec predložená okresnému súdu 19. januára 2023), ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy neprikázal, aby krajský súd v napadnutom konaní konal bez zbytočných priťahov.

29. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

30. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vo vzťahu ku krajskému súdu vo výške 6 000 eur, ktoré považuje za primerané okolnostiam veci, pochybeniu súdu. Výšku finančného zadosťučinenia odôvodňuje neprimeranou dĺžkou napadnutého konania, pretrvávajúcou právnou neistotou súvisiacou s uplatnením mzdových nárokov z neplatného skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. S poukazom na dĺžku konania bol sťažovateľ vo vyššom veku v dôsledku výpovede nútený úplne zmeniť oblasť a odbor svojho zamestnania a znášať poškodenie svojho dobrého mena, ktoré si celý život budoval.

31. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

32. Pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení ústavný súd prihliadal na celkovú dĺžku konania o žalobe sťažovateľa, konštatovanú neefektívnu činnosť krajského súdu, ďalšie konkrétne okolnosti prípadu. K nim patrí aj okolnosť, že sťažovateľ nezostal bez príjmu, keď z ústavnej sťažnosti vyplýva, že zmenil oblasť svojho zamestnania. Ústavný súd považuje za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 2 000 eur za prieťahy v konaní spôsobené postupom krajského súdu. Vzhľadom na to, že sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie vo vzťahu ku krajskému súdu 6 000 eur, ústavný súd ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovel.

VI.

Trovy konania

33. Ústavný súd priznal sťažovateľovi [§ 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 493,10 eur (bod 3 výroku nálezu).

34. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2022 je 193,83 eur a hodnota režijného paušálu je 11,63 eur. Sťažovateľovi patrí nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2022 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti). Právny zástupca sťažovateľa je platiteľom dane z pridanej hodnoty, preto sa odmena advokáta zvyšuje o 20 % (82,18 eur). Ústavný súd za repliku sťažovateľa z 19. mája 2023 náhradu trov nepriznal, pretože nepriniesla nové skutočnosti alebo informácie, ktoré by ústavnému súdu neboli už skôr známe.

35. Podľa § 11 ods. 3 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je možné oceniť peniazmi. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o porušení, resp. neporušení základných práv a slobôd orgánmi verejnej moci, čo nie je oceníteľné peniazmi. Ústavný súd tak pri rozhodovaní o náhrade trov konania nevychádzal z hodnoty jedného úkonu právnej pomoci vyčíslennej právnym zástupcom sťažovateľa podľa § 10 ods. 1 vyhlášky.

36. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2023

Robert Šorl
predseda senátu